

**כשדבר טוב, אינו
הרב מואיז נבון**

ויקרא פרק י

(א) ויקחו בני אהרן נדב ואביהוא איש מחתתו ויתנו בהן אש וישימו עליה קטרת ויקריבו לפני קוק אש זרה אשר לא צנה אתם: (ב) ותצא אש מלפני קוק ותאכל אותם וימתו לפני קוק: ...

ספרא שמיני פרשה א (לב)

[1] "ויקחו שני בני אהרן" אף הם בשמחתם כיון שראו אש חדשה עמדו להוסיף אהבה על אהבה, "ויקחו" אין קיחה אלא שמחה. [2] "נדב ואביהוא" מה תלמוד לומר "בני אהרן" שלא חלקו כבוד לאהרן, [3] "נדב ואביהוא" לא נטלו עצה ממשה, [4] "איש מחתתו" איש מעצמו יצאו ולא נטלו עצה זה מזה, "ויקריבו לפני ה' אש זרה אשר לא צנה אותם", [5] רבי ישמעאל אומר יכול אש זרה ממש, תלמוד לומר "אשר לא צנה אותם" הכניסוה בלא עצה, [6] רבי עקיבא אומר לא הכניסוה אלא מן הכיריים שנאמר "ויקריבו לפני ה' אש זרה". [7] אם כן למה נאמר "אשר לא צנה אותם" שלא נמלכו במשה רבן, [8] רבי אליעזר אומר לא נתחייבו אלא על שהורו הלכה בפני משה רבן וכל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה.

אבן עזרא ויקרא פרשת שמיני פרק י פסוק ב

"וימותו לפני ה'" כי חשבו שיעשו דבר רצוי לפניו:

שמואל ב פרק ו

(א) ויסף עוד דוד את כל בחור בישראל שלשים אלף: (ב) ויקם וילך דוד וכל העם אשר אתו מבעלי יהודה להעלות משם את ארון האלהים אשר נקרא שם שם קוק צבאות ישב הכרבים עליו: (ג) ויכפו את ארון האלהים אל עגלה חדשה וישאיהו מבית אבינדב אשר בגבעה ועזא ואחיו בני אבינדב נהגים את העגלה חדשה: (ד) וישאיהו מבית אבינדב אשר בגבעה עם ארון האלהים ואחיו הלך לפני הארון: (ה) ודוד וכל בית ישראל משחקים לפני קוק בכל עצי ברושים ובכנרות ובנבלים ובתפים ובמנענעים ובצלצלים: (ו) ויבאו עד גרן נכון וישלח עזא אל ארון האלהים ויאחז בו כי שמו הברק: (ז) ויחר אף קוק בעזה ויכהו שם האלהים על השל וימת שם עם ארון האלהים: (ח) ויחר לדוד על אשר פרץ קוק בעזה ויקרא למקום ההוא פרץ עזה עד היום הנה: ...

רד"ק שמואל ב פרק ו פסוק ז

(ז) על השל - על השגגה תרגום שגגה שלו וכן תרגם יונתן על דאשתלי. ועוד שזה כשאחז בו כי לא נתן כי אם לבני לוי שהם מקודשים משאר בני ישראל: ...

סיפורו של ש"י עגנון:

"מפני מה לא הניחו את מורנו הגאון רבי ישראל איסרליין ליכנס לגן עדן מיד לפטירתו"

- רבי ישראל איסרליין עולה לשערי גן עדן לקבלת פנים מרשימה של מלאכי השרת
- מלאך צנום אחד חוסם
- הדרך למלאך לעלות בשמיים היא להדבק בצדיק
- מאלך הצנום נולד מעבירת הצדיק
- מחלוקת רבי עקיבא לחבירו: הלכה כרבי עקיבא
- העובר על חוק זה נחשב כעובר על דברי חכמים
- אמר להם המלאך הצנום: גמרא זו תוכיח. הציצו וראו שמסכת בבא מציעא היא
 - o שאלו פרק שנים אוחזין בטלית - וכי אחז בטליתו של חבירו ואמר שלי היא?
 - o שאלו פרק אלו מציאות - שמא מציאה מצא ולא הכריז עליה?
 - o שאלו פרק המפקיד - שמא לא החזיר פקדון?
 - o שאלו פרק הזהב - שמא לא לעמוד בדיבורו?
 - o שאלו פרק איזהו נשך -
 - חס ושלוש שהלווה סאה בסאה?
- **אנציקלופדיה תלמודית [אבק] -**
- הלואות סאה בסאה, שמלוה סאה תבואה שיחזירנה לו לאחר זמן, שאסור שמא יוקרו אז הפירות ונמצא מחזיר לו יותר.
- התחיל המלאך לקרוא שנים שהיו מהלכין בדרך וביד אחד קיתון של מים

בבא מציעא סב. שנים שהיו מהלכין בדרך, וביד אחד מהן קיתון של מים, אם שותין שניהם - מתים, ואם שותה אחד מהן - מגיע לישוב. דרש בן פטורה: מוטב שישתו שניהם וימותו, ואל יראה אחד מהם במיתתו של חברו. עד שבא רבי עקיבא ולימד: "וחי אחיך עמך" (ויקרא כה: לו) - חייך קודמים לחיי חבריך.

- מה ענין זה אצל רבי ישראל? אמר להם, פעם אחת היה רבי ישראל וחבירו מהלכין בדרך ובידו קיתון של מים שלא היה בו אלא כדי שישתה אחד מהם. נתן את הקיתון לחבירו. הרי שעבר על דברי רבי עקיבא שהלכה כמותו מחבירו ולא עשע כדן.
- השהו רבי ישראל שעה קלה בשערי גן עדן
- בזמן זה כל הצדיקים שבגן עדן הגיעו לקבלת הפנים
- ואותו מלאך, יש אומרים שנתמַעַד בין רגלי הצדיקים, ויש אומרים שביקש מורינו הגאון רחמים עליו והעלוהו לכת של מליצי יושר.

~ עבירה לשמה ~

אסתר פרק ד, יג-יז

וַיֹּאמֶר מְרַדְכֵי לְהָשִׁיב אֶל אֶסְתֵּר אֶל תְּדַמֶּי בְּנַפְשְׁךָ לְהַמְלִיט בֵּית הַמֶּלֶךְ מִכָּל הַיְּהוּדִים: כִּי אִם הִחְרַשׁ תִּחְרִישִׁי בְּעַת הַזֹּאת רוּחַ וְהִצְלָה עַמּוּד לַיְּהוּדִים מִמְּקוֹם אַחֵר וְאֵת וּבֵית אֲבִיךָ תִּאבְדוּ וְיָמִי יוֹדֵעַ אִם לְעַת קְזָאת הַגַּעַת לְמַלְכוּת: וְתֹאמַר אֶסְתֵּר לְהָשִׁיב אֶל מְרַדְכֵי: לֵךְ כְּנוֹס אֶת כָּל הַיְּהוּדִים הַנִּמְצָאִים בְּשׁוֹשׁוֹן וְצוּמוּ עָלַי וְאֵל תֹּאכְלוּ וְאֵל תִּשְׁתּוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לִילָה יוֹם גַּם אֲנִי וְנַעֲרָתִי אֲצִיט כֵּן וּבִכָּן אֲבֹא אֶל הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא כֹדֶת וְכֹאשֶׁר אֲבִדְתִּי אֲבִדְתִּי: וַיַּעֲבֵר מְרַדְכֵי וַיַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוְתָהּ עָלָיו אֶסְתֵּר: ס

תלמוד בבלי מסכת מגילה דף טו עמוד א

אמר רבי אבא: שלא כדת היה, שבכל יום עד עכשיו - באונס, ועכשיו - ברצון. "וכאשר אבדתי אבדתי" - כשם שאבדתי מבית אבא כך אובד ממך.

תורה תמימה הערות אסתר פרק ד הערה ב

נסמך על הדרשה הקודמת עד עכשיו באונס ועכשיו ברצון, וקיי"ל אשת ישראל שנאנסה מותרת לבעלה, וברצון אסורה, וא"כ אסורה אני לך, ומוסב על הדרשה שבפרשה ב' פסוק ז' לקחה מרדכי לו לבת אל תקרא לבת אלא לבית, כלומר לאשה, ועיין לעיל סוף פ' ב' פסוק כ' בדרשה באמנה אתו, וא"כ אסורה היא לו:

תלמוד בבלי מסכת נזיר דף כג עמוד ב [עם תרגום קל]

אמר ר"נ בר יצחק: גדולה עבירה לשמה [לשם מצוה] ממצוה שלא לשמה. והאמר רב יהודה אמר רב: לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות אפ"י שלא לשמן, שמתוך שלא לשמן בא לשמן! אלא אימא: מצוה שלא לשמה [שתיהן שווין - רש"י], דכתיב: +שופטים ה+ תבורך מנשים יעל אשת חבר הקני מנשים באהל תבורך, מאן נשים שבאהל? שרת, רבקה, רחל ולאה. א"ר יוחנן: שבע בעילות בעל אותו רשע באותה שעה, שנאמר: +שופטים ה+ בין רגליה פָּרַע נָפֶל שָׁכַב בֵּין רַגְלֶיהָ פָּרַע נָפֶל בְּאֲשֶׁר פָּרַע שָׁם נָפֶל שְׂדוּד...

~ נדב ואביהו ועוזא ודוד ~

- אמר להם המלאך הצנום: גמרא זו תוכיח. הציצו וראו שמסכת בבא מציעא היא
- שנים שהיו מהלכין בדרך, וביד אחד מהן קיתון של מים

ויקרא פרק י (א) ויקחו בני אהרן נדב ואביהוא איש מחתנתו ויתנו בהן אש וישימו עליה קטרות ויקריבו לפני יקוק אש זרה אשר לא צוה אתם:

אבן עזרא ויקרא י:א - וטעם "אשר לא צוה אותם" שמדעתם עשו, ...: **אור החיים ויקרא י:א -** אש זרה אשר לא צוה. פירוש ומה היא זרותה, שלא צוה ה' אותה.

דברי הימים א פרק טו, יד-טז

(יד) ויתקדשו הפהנים והלויים להעלות את ארון יקוק אלהי ישראל: (טו) וישאו בני הלויים את ארון האלהים כאשר צוה משה כדבר יקוק בכתפם במטות עליהם: פ

מלבי"ם - בכתפם במוטות. כי גם בזה לא עשו בראשונה כמשפט, שנשאו מבית אבינדב שלא במוטות: